

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Brno, Labská 27

Labská 27/269, 625 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 082

Termín konání komplexní inspekce: 1. - 4. říjen 2001

Čj.	122 616/2001 5130
Signatura	kl2cv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem základní školy je Statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno. Základní škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu základní školy. Při komplexní inspekci byl sledován a hodnocen průběh a výsledky vzdělávání a kvalita podmínek vzdělávání v základní škole s povolenou kapacitou 810 žáků. V době inspekce školu navštěvovalo 783 žáků ve 32 třídách. Ve školní družině s povolenou kapacitou 250 žáků bylo umístěno 218 žáků a ve školní jídelně s kapacitu 900 jídel bylo 880 strážníků. Výuka probíhala podle učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným výučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50 a to na základě povolení MŠMT čj. 16 787/2000-50 od pátého ročníku.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

První stupeň základní školy

Český jazyk a matematika

Časová dotace a týdenní počty vyučovacích hodin odpovídaly v jednotlivých ročnících učebním plánům realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Zpracované tematické plány zajišťovaly návaznost učiva v jednotlivých ročnících. Bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobrá. Stanovené vzdělávací cíle vycházely z tématu probíraného učiva, odpovídaly aktuálnímu složení třídy i možnostem žáků a v průběhu většiny sledovaných hodin se je dařilo realizovat. Ne vždy však byly formulovány s ohledem na činnosti žáků během vyučovacích hodin. Při školní práci se žáky se specifickými poruchami učení se učitelky snažily respektovat doporučení pedagogicko-psychologické poradny, v některých třídách byly žákům zadávány diferencované úlohy.

Vedení školy má snahu permanentně omlazovat pedagogický sbor a zajistit plně kvalifikovanou výuku, což se postupně daří. Začínající učitelky jsou kvalifikované a mají svoje uvádějící učitele. Z dalších vyučujících nesplňují ve sledovaných hodinách požadavky odborné a pedagogické způsobilosti vzhledem k vyhláše celkem 3 učitelky. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost některých učitelů neměla zásadní vliv na kvalitu výuky. Učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti mají většinou dlouholeté zkušenosti s výukou na 1. stupni, začínající učitelky jsou dobře metodicky vedeny zástupkyní ředitele školy.

Škola má pro realizaci výchovně vzdělávací práce účelně vybavené učebny. Většina tříd je vzhledem k počtu žáků méně prostorných, nezbyvá v nich místo pro vytvoření odpočinkového koutu nebo umístění relaxačního koberce k efektivnější realizaci výuky s jednotlivými skupinami žáků. V některých třídách neodpovídal školní nábytek (stolky, židličky) antropometrickým požadavkům ze strany žáků. Třídy jsou čisté, světlé a po estetické stránce na velmi dobré úrovni. Učební pomůcky ve třídách jsou zárukou jisté názornosti ve výuce, ale názorných učebních a drobných manipulativních pomůcek bylo ve spojitosti s probíraným učivem již v některých hodinách využito méně. V průběhu vyučování žáci pracovali převážně se schválenými učebnicemi nebo s pracovními listy. Pracovní sešity byly používány ojedinelé. Využití didaktické techniky nebylo v hospitovaných hodinách pozorováno. Vybavení učebními pomůckami je celkově velmi dobré, pomůcky jsou průběžně doplňovány. Nové modernější pomůcky jsou pořizovány postupně v závislosti na finančních

možnostech školy.

Pro dodržování psychohygienických zásad vytváří škola velmi dobré podmínky. Členění vyučovacích hodin i pracovní tempo byly adekvátní složení žáků ve třídě. Pitný režim byl zajištěn. V době velké přestávky mohli žáci za pěkného počasí trávit čas venku v atriu školy. V průběhu vyučování vládla ve třídách klidná, nestresující pracovní atmosféra. Na začlenění relaxačních prvků v průběhu výuky dbaly učitelky s rozdílnou důsledností.

Při organizaci výuky v hospitovaných třídách učitelky využívaly jak klasické frontální výuky, tak práci ve skupinách. Struktura sledovaných hodin byla volena s ohledem na věk a schopnosti žáků. Organizační pokyny byly pro žáky jasné, srozumitelné a žáci podle nich dokázali samostatně pracovat. Problémovým žákům věnovaly učitelky individuální pomoc (např. opětovné vysvětlení úkolu, zadání individuální práce). V průběhu sledovaných hodin byl kladen důraz především na opakování a procvičování probrané látky, na správnou aplikaci získaných poznatků, což žáci většinou dobře zvládali. Nové poznatky byly logicky vyvozovány ve vzájemných souvislostech v návaznosti na předchozí učivo a na praktické zkušenosti žáků. Problémem zůstává kvalita čtení a to ve všech třídách. V některých třídách učitelky zařadily variabilní učební metody, ojediněle měli žáci prostor pro samostatné a aktivní učení. V menší míře byla prováděna analýza chyb, pouze v některých případech bylo využito práce s chybou jako formy sebereflexe žáka.

V úvodu vyučovacích hodin byli žáci seznamováni s jejich obsahem. Vstupní motivace v přímé návaznosti na probírané učivo byla uplatněna jen v některých hodinách. Průběžná motivace v různé podobě pak prolínala všemi vyučovacími hodinami. Žáci byli přiměřeně aktivní. V rámci hodnocení žáků bylo nejvíce užíváno individuální pochvaly, ale také průběžného hodnocení práce žáků po splnění zadaného úkolu. Hodnocení žáků bylo objektivní a pozitivně zaměřené. Průběžná kontrola zadávaných úkolů prováděná učitelkou poskytovala učitelce okamžitou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Pokud byla provedena společná kontrola vypracovaných úkolů se žáky, měli také oni přehled o své úspěšnosti. Při zadávaných úkolech byla respektována zásada přiměřenosti. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení práce žáků nebylo v hospitovaných hodinách pozorováno. Celkové hodnocení výkonu žáků, jejich práce a aktivity v závěru vyučovacích hodin bylo provedeno jen v některých hodinách.

Pěkný vztah k žákům, tolerantní a laskavý přístup učitelky k nim a nestresující pracovní atmosféru bylo možné pozorovat v průběhu všech vyučovacích hodin. Stylem, jakým učitelky vedly výuku, se snažily vytvořit žákům klidné pracovní prostředí. V hospitovaných hodinách převažovala při frontální výuce komunikace od učitele k žákům, vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky nebo mezi žáky navzájem se objevovala při skupinových činnostech. Vzájemná interakce se realizovala v rámci kontroly a opravy zadaných úkolů. Dohodnutá pravidla jednání a chování žáci většinou akceptovali a respektovali. Prostor pro vyjádření svého názoru měli poskytnut v dostatečné míře pouze v některých sledovaných hodinách. Verbální i neverbální úroveň komunikace učitelky měla velmi dobrou úroveň.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy práce měly velmi dobrou úroveň. Úroveň motivace a hodnocení byla celkově velmi dobrá. Komunikace a interakce byly ve většině sledovaných hodin velmi dobré.

Celkově byla kvalita vzdělávání na prvním stupni základní školy velmi dobrá.

Druhý stupeň základní školy

Český jazyk a dějepis

Časová dotace obou předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu. Učební osnovy jsou plněny. Členění učiva do jednotlivých ročníků je rozpracováno předmětovými komisemi v časově tematických plánech s ohledem na týdenní hodinové dotace pro jednotlivé předměty a návaznost učiva mezi ročníky. Výukové cíle převážně odpovídaly standardu vzdělávání. Příprava pedagogů na výuku byla většinou svědomitá, jen ojediněle se projevilo méně důsledné promyšlení adekvátních metod vzhledem k vytčeným cílům. Všichni učitelé prokázali informovanost o žácích se specifickými poruchami učení a chování. Méně zřejmá však byla individuální práce s těmito dětmi v některých sledovaných hodinách.

Personální podmínky obou předmětů jsou na vynikající úrovni. Všichni učitelé splňují předepsanou způsobilost, pouze v jednom případě, kdy učitelka dokončuje studium, není zabezpečena plnohodnotná způsobilost pro výuku českého jazyka. Uvedené zjištění nemělo negativní vliv na kvalitu výuky. Vyučování probíhá převážně v kmenových, dostatečně prostorných třídách, odpovídajících psychohygienickým požadavkům. Jsou vhodně a účelně vybavené, avšak pro výuku sledovaných předmětů, až na výjimky, méně motivující. Částečně je zajištěno v odborné učebně dějepis, která naopak stabilní demonstrací pomůcek, estetickým vzhledem i vybavením didaktickou technikou podněcuje zájem žáků o uvedený předmět. Žáci mají k dispozici učebnice a další studijní materiály. Škola disponuje funkční žákovskou knihovnou umístěnou v prostorách školní družiny.

Struktura hodin převážně odpovídala výukovým cílům. Pokyny učitelů byly přiměřené věku a možnostem žáků. Učivo bylo probíráno kontinuálně a průběžnou zpětnou vazbou byla prověřována míra jeho pochopení. Prezentované ústní znalosti a písemné dovednosti žáků měly převážně komplexní velmi dobrou úroveň. Rozmanitější vyučovací metody se dařilo využívat v souladu s respektováním didaktických zásad více v hodinách dějepis než českého jazyka. Celkově převažovaly frontální činnosti s rozdílnou četností zadávání zajímavých a tvůrčích úkolů. Získané poznatky se dařilo dostatečně v českém jazyku upevňovat aktivním samostatným učením žáků s využitím standardních pomůcek a doplňujících textů. Naopak při výuce dějepis byla běžně využívána didaktická technika za účelem podnětí zájmu žáků, naplnění zásady názornosti i uplatnění metody vyvozování a srovnávání vedoucí k rozvoji jejich historického myšlení. Modernizovaná výuka umožňovala více tvůrčích činností a efektivnější využití vyučovacího času. Učitelé přistupovali k žákům taktně. Individuální přístup k žákům s diagnostikovanými poruchami učení a chování byl prokazatelný jen v některých hodinách. Někteří učitelé vhodně využívali další zdroje informací a dávali žákům prostor pro vyjádření vlastních názorů. Jejich aktivita byla úměrná aplikovaným metodám a formám práce. Proto byly činorodější ojedinělé hodiny založené na kooperativních technikách učení než pasivní přejímání poznatků předávaných frontálně a verbálně učiteli.

Vstupní motivace žáků měla rozdílnou úroveň. Příležitostně byla posilována hodnocením spojeným se zdůvodněnou klasifikací. Častěji byli žáci za dobré výsledky práce odměněni pochvalou. V českém jazyku se dařilo žáky motivovat zadáváním přiměřených a postupně gradujících úkolů, jejichž plnění bylo provázáno individuální pomocí pedagogů a průběžným vyhodnocováním úspěšnosti řešení žáků. V hodinách pojatých frontálně, bez výraznější spoluúčasti žáků, se pokles intenzity vstupní motivace projevil v pasivitě žáků. V dějepise se dařilo úspěšněji a výrazněji žáky motivovat netradičními a zajímavými činnostmi zejména na počátku vyučování, o to výraznější sestupnou úroveň měla motivace žáků zejména v jejich závěru.

Komunikace mezi učiteli a žáky se odehrávala na základě akceptovaných pravidel. Žáci

převážně svou aktivitou projevovali pozitivní vztah k výuce. Velmi dobrou úroveň měla vzájemná interakce mezi žáky při práci ve dvojicích a skupinách i v komunikaci s učiteli. Širší komunikativní dovednosti žáků byly úspěšně rozvíjeny i při referátech, ústním zkoušení, frontálním opakování, vyvozování nových poznatků a podobně. Naopak komunikace žáků byla podceňována v těch vyučovacích hodinách nebo jejich částech, kde převládaly aktivity učitelů. Žáci se chovali příkladně, někteří jednotlivci mimo jiné i svou zvědavostí projevovali zájem o výuku.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální i psychohygienické podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň. Organizace, formy a metody byly v hodinách českého jazyka průměrné a dějepisu velmi dobré. Motivace měla v hodinách českého jazyka velmi dobrou úroveň, v hodinách dějepisu byla průměrná. Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách obou předmětů měla velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání v předmětech český jazyk a dějepis byla celkově velmi dobrá.

Anglický a německý jazyk

Škola zajišťuje výuku anglického a německého jazyka v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Od sedmé třídy je zaveden povinně volitelný předmět konverzace v anglickém jazyce. Časová dotace výuky těchto předmětů odpovídá realizovanému učebnímu plánu. Tématické plány, které zpracovávají vyučující v rámci předmětové komise pro jednotlivé ročníky, vychází z platných osnov. Pro některé skupiny si však vyučující tyto tématické plány ještě upravují s ohledem na jejich úroveň. Individuální plány integrovaných žáků jsou učiteli zpracované i pro výuku jazyka, chybí jim však podrobnější pedagogická diagnostika se specifikací konkrétních výukových obtíží žáka. Bezprostřední příprava učitelů na hodiny byla pečlivá a důsledná.

Z vyučujících nejsou všichni plně kvalifikovaní, na kvalitu výuky však tato skutečnost neměla zásadní vliv. Všichni mají dobré jazykové znalosti a v současné době studují nebo mají záměr jazyk studovat. Kvalitu výuky negativně ovlivňují spíše vysoké počty žáků ve skupinách v kombinaci s málo prostornými jazykovými učebnicemi. Tyto podmínky omezují možnosti učitelů k využívání metod a forem práce založených na kooperaci a pohybu žáků, dramatizaci apod. Učitelé mají k dispozici audio i video techniku, počítačové programy k procvičování učiva. V některých hospitovaných hodinách ji využívali k poslechu, stejně jako doplňkové obrazové a textové materiály k procvičování učiva. V některých hodinách však žáci pracovali pouze s učebnicí popř. s cvičebnicí. Střídání činností a prostor pro uvolnění a relaxaci žáků uplatňovali pouze někteří učitelé.

Velká část hospitovaných hodin byla založena na frontálních metodách a formách práce, na aktivitě mezi učitelem a žákem. V těchto případech nebyly vytvořeny příležitosti pro všechny žáky a celkově měli žáci i málo možností pro vlastní aktivitu. V některých hodinách se však vyučujícím dařilo velice vhodně žáky motivovat prostřednictvím dramatizace, jazykových her nebo problémových úkolů. Motivace i hodnocení žáků byly ve většině hospitovaných hodin zaměřeny pozitivně na kladné sebehodnocení a upevňování dobrých výkonů. Atmosféra ve třídách byla většinou dobrá a interakce otevřená. Mnohdy převažoval verbální projev učitele nad projevem žáků.

Úroveň výuky cizích jazyků byla v oblasti plánování, motivace a hodnocení velmi dobrá, v oblastech podmínek, organizace, interakce a komunikace průměrná.

Celkově byla úroveň výuky cizích jazyků průměrná.

Matematika

Výchovně vzdělávací práce je plánována v souladu s realizovaným vzdělávacím programem.

Časová dotace výuky odpovídá platným učebním dokumentům. Stanovený minimální počet hodin je v rámci ročníků a v jejich celkovém součtu dodržován. Učitelé mají pro jednotlivé ročníky zpracovány časově tematické plány, které respektují obsahovou náplň výuky danou učebními osnovami a vytváří předpoklady pro kontinuitu vzdělávání. Výukové cíle sledovaných vyučovacích hodin navazovaly na předchozí učivo, míru jeho zvládnutí a byly přiměřené složení jednotlivých tříd. O promyšlené přípravě většiny učitelů na vlastní výuku svědčí inspekční zjištění z hospitovaných hodin, které byly po odborné a metodické stránce převážně velmi dobře vedeny.

Matematika je vyučována učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Sledovaná výuka probíhá v běžných kmenových učebnách, které jsou dostatečně prostorné a vybavené. Zabezpečení výuky učebnicemi, učebními pomůckami a didaktickou technikou vyhovuje, jejich fond je doplňován a modernizován s ohledem na finanční možnosti školy. Bylo sledováno využití jednoduché učební pomůcky, zhotovené vyučujícím, která pomohla zefektivnit výuku. Psychohygienu ve sledované výuce měla velmi dobrou úroveň.

Styl výuky a její kvalita v převážné většině zhlédnutých hodin byly velmi dobré. Použité vyučovací metody a formy práce respektovaly složení tříd. Výběr učiva a množství informací svou náročností odpovídaly věku žáků. Zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí bylo sledováno jen v části sledovaných hodin. Míře zvládnutí učební látky vyučující uzpůsobovali další průběh a tempo výuky. Při výuce byli žáci vhodně volenými postupy a zdůvodňováním řešení zadaných úkolů vedeni k rozvoji logického myšlení. Nové učivo bylo po vysvětlení v dostatečné míře procvičeno. V průběhu vyučovacích hodin učitelé vytvářeli potřebný prostor pro samostatnou práci žáků. Po zařazené samostatné práci následovalo vždy kontrolní řešení, čímž si vyučující zabezpečovali účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Organizace většiny sledovaných vyučovacích jednotek vytvořila žákům možnost jejich úspěšného uplatnění. U žáků učitelé vyžadovali úplnost řešení příkladů a slovních úloh, většinou i přesné a úplné vyjadřování. Převážná část žáků v jednotlivých třídách s vyučujícími aktivně spolupracovala. Se žáky, kteří potřebovali pomoc, učitelé individuálně pracovali. Vyučovací čas se dařilo efektivně využít.

Větší část sledované výuky se vyznačovala účinnou vstupní a především průběžnou motivací, která zvyšovala zájem a aktivitu žáků, a tím i pozitivně ovlivňovala vzdělávací výsledky. Vyučující si průběžně a v dostatečné míře zabezpečovali zpětnou vazbu o pochopení a osvojení probíraného učiva. Sledovali úspěšnost při samostatné práci žáků a často pozitivně hodnotili dosahované výsledky bez zaměření na zdůrazňování nedostatků. Přihlíželi rovněž k individuálním schopnostem dětí, oceňovali jejich snahu a pokrok.

Ve třídách byl sledován citlivý, spíše partnerský přístup vyučujících k dětem. To vedlo k vytvoření nestresující pracovní atmosféry a pozitivně ovlivňovalo psychohygienické podmínky výuky. Žáci mají osvojena pravidla společenského chování a vzájemné komunikace. V hodinách respektovali osobnost učitelů. Jejich verbální i neverbální projev byl velmi dobrý. Ojedinelé drobné nedostatky se objevovaly z hlediska správnosti odborného a jazykového vyjadřování.

Plánování, příprava sledované výuky a její podmínky byly velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly rovněž velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání ve sledované výuce matematiky byla velmi dobrá.

Praktické činnosti

Vyučování předmětu je plánováno v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Výuku zabezpečuje odborně i pedagogicky způsobilý učitel. Sledovaná výuka probíhala v odborné

pracovně, která je pro výuku vhodně vybavena potřebnými nástroji a materiálem. Psychohygienické podmínky v navštívených hodinách byly velmi dobré.

Sledované hodiny byly kvalitně připraveny, velmi dobře organizovány a materiálně zabezpečeny. V průběhu velmi dobře vedené výuky bylo dosaženo stanovených výchovně vzdělávacích cílů. Vhodně zvolené náměty výrobků umožňovaly procvičit požadované manuální a praktické činnosti i uplatnit jejich vlastní zkušenosti. Úkoly byly žákům dobře vysvětleny. Teoretické základy byly probírány v minimálním potřebném rozsahu. V průběhu praktických činností si žáci osvojovali a prohlubovali technické dovednosti. Byly podporovány jejich dobré, dosud osvojené návyky a dovednosti při práci s nástroji, rozvíjena jejich schopnost přesné práce i poznávání vlastností zpracovávaného materiálu. Nesprávné pracovní návyky byly bezprostředně napravovány.

Během výuky bylo sledováno hodnocení práce žáků. Učitel jim pomáhal zvládnout zadaný úkol radou, předvedením i pomocí, což je motivovalo ke zvýšenému úsilí o vyřešení úlohy. Pozitivní hodnocení a individuální přístup k žákům zvyšovaly zájem o předmět i jejich aktivitu.

Během vyučování byla sledována dobrá spolupráce a komunikace mezi dětmi a učitelem. Výuka byla charakteristická dobrou pracovní atmosférou, respektováním osobnosti dětí a individuálního přístupu v případě nesprávných pracovních činností.

Plánování, příprava sledované výuky a její podmínky, stejně jako organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání ve sledované výuce byla velmi dobrá.

Fyzika

Časová dotace vyučovacích hodin odpovídala učebním plánům, podle kterých ve zvoleném učebním programu základní škola vyučuje. Učitelé měli vypracované časově tématické plány, ve kterých bylo učivo rozvrženo do jednotlivých ročníků tak, aby byla látka předepsaná učebními osnovami v průběhu školní docházky probrána a přitom nedocházelo k jejímu duplicitnímu probírání. V aktuální přípravě na vyučování měli učitelé výstižně stanoveny vzdělávací cíle jako činnost žáků nebo učitelů, vedoucí k získávání potřebných vědomostí, jejich rozvíjení a uplatnění při řešení fyzikálních úloh. Důsledně byl uplatňován princip spojení teorie s praxí. Cíle byly pro žáky přiměřené.

Všichni učitelé splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučování probíhalo v odborné učebně fyziky zařízené renovovaným starším funkčním nábytkem. V učebně byla umístěna didaktické technika. Kvalitní rolety umožňují účinné zatemnění. Kabinet fyziky byl vybaven staršími základními demonstračními i žákovskými učebními pomůckami. Vyučující používali ve své práci doplňující materiály. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi tvořícími ucelenou řadu učebnic pro celý druhý stupeň základní školy. Atmosféru v hodině charakterizoval zájem většiny žáků o nové poznatky nebo aktivní zapojení se do činností podle pokynů vyučujících. Učebna byla svojí velikostí přiměřená počtu žáků a svým vybavením a výzdobou vytvářela vhodné podnětné prostředí. Vyučovací hodiny postrádaly relaxaci.

Stanovení struktury časového rozvržení etap hodin vyučující podřídili vytyčeným vzdělávacím cílům, charakteru předmětu i věku žáků. Někdy byl obsah učiva náročný a protože učitel nesledoval v závěru vyučovací hodiny čas, došlo k prodloužení vyučování do přestávky. Pokyny k činnostem vyučující volili jasné, srozumitelné a přiměřené jejich věku. Učitelé v průběhu hodin sledovali plnění stanovených cílů. Ve frontálně organizovaných hodinách patřily k nejčastěji využívaným metodám výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí, matematickými tabulkami a samostatná práce. V některých etapách hodin

vyučující využili možnosti uplatňovat činnostní pojetí výuky. K názornosti výuky přispívalo předvádění demonstračních pokusů. Didaktická technika nebyla použita. Učitelé vedli žáky k aplikování probíraného učiva při řešení úkolů z technické praxe.

Promyšlená a citlivě realizovaná vstupní i průběžná motivace směřovala především k vysvětlování významu poznatků vědy a techniky a jejich využití v každodenní praxi, střídání metod, využití mezipředmětových vztahů a zařazování žákovských pokusů. Učitelé ověřovali vědomosti žáků frontálním opakováním, písemnou prověrkou i zkoušením. Někdy se však vyučující spokojil s konstatováním žáků, že všemu rozumí. Při provedené klasifikaci zkoušených žáků odpovídala stanovená kritéria hodnocení zásadám objektivnosti i přiměřené náročnosti. Učitel žákům udělený klasifikační stupeň zdůvodnil. V závěru hodin buď chybělo shrnutí a zhodnocení jejich průběhu, popřípadě splnění cíle nebo toto bylo prováděno až se zvoněním na přestávku.

Žáci akceptovali a respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování a většinou vhodně reagovali na pokyny vyučujících. Výrazně negativní chování se neprojevovalo. V jedné hodině vyučující využil obsahu učiva k rozvíjení kooperativních dovedností při provádění zadaného úkolu ve dvojicích, avšak na komunikaci žáků mezi sebou se učitelé nezaměřili. Někdy nedávali žákům dostatek času na ucelené formulování svých myšlenek. Verbální komunikaci učitelů charakterizovalo stručné, srozumitelné, přesné vyjadřování a snaha vytvářet při výuce pracovní atmosféru, neverbální pak jisté a klidné vystupování.

Plánování, příprava a personální podmínky výuky byly vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhala, na vynikající úrovni. Materiální a psychohygienické podmínky, organizace výuky, použité formy a metody práce byly z hlediska účelnosti a vhodnosti na velmi dobré úrovni. Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve sledované výuce i úroveň komunikace a interakce mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byly velmi dobré.

Úroveň kvality výuky fyziky byla velmi dobrá.

Informatika

Výuka probíhala podle schváleného učebního plánu. Informatika je do učebního plánu zařazena jako volitelný a nepovinný předmět. Učitelé měli zpracovány časově tematické plány. Obsah učiva v tematických plánech vychází z požadavků praxe a stavu technického i programového vybavení. Vytyčené vzdělávací cíle byly výstižně formulovány jako činnost žáků nebo učitelů, někdy však byly svojí náročností nepřiměřené věku žáků nebo neodpovídaly technickým možnostem výpočetní techniky v učebně.

Jeden z vyučujících nesplňoval podmínku pedagogické způsobilosti učitelů. Pro výuku výpočetní techniky a její využívání i v jiných předmětech slouží ve škole dvě odborné učebny. Jejich technické i programové vybavení je na rozdílné úrovni, avšak většinou odpovídá současným požadavkům kladeným na výuku práce s počítačem. Jedna z učeben byla vybavena základní výpočetní technikou, druhá učebna kromě toho, že v ní byly novější počítače, tak i svojí výzdobou poskytovala podnětné prostředí a navozovala atmosféru charakteristickou pro sledované vyučovací předměty. Žáci nemají k dispozici učebnice. Jeden vyučující si na hodiny připravuje přehledy probíraného učiva, které si žáci vlepují do sešitů. Vyučující v průběhu vyučovacích hodin nezařazovali relaxaci, přestože vysoká náročnost probíraného učiva někdy vedla k rychlé únavě žáků.

Stanoveným vzdělávacím cílům odpovídaly struktury hodin. Organizační pokyny pedagogů byly jasné a srozumitelné. Ve výuce učitelé uplatňovali metody charakteristické pro sledovaný předmět a to zejména metodu samostatné práce, demonstrace činnosti a metodu řízeného rozhovoru. Ve frontálně organizované výuce někdy převažoval výklad učiva velmi náročného svým obsahem i rozsahem. Žáci si prováděli zápisy z probíraného učiva na základě

učitelova diktátu. Vyučující uplatňovali při samostatné práci žáků individuální přístup. Interpretace učiva ve všech hodinách byla věcně správná a v souladu s praxí. Někdy chybělo důkladnější procvičení probraného učiva, což bylo způsobené především neodpovídajícím technickým vybavením. Žáci projevovali o práci s výpočetní technikou zájem v závislosti na probíraném učivu a metodách výuky.

Začátky hodin postrádaly výraznější vstupní motivaci. V průběhu vyučování někdy na žáky motivačně působilo střídání metod práce a vlastní praktická činnost na počítačích. Někdy chybělo průběžné sledování a ověřování získaných vědomostí a jejich hodnocení. Zkoušení s následnou klasifikací provedeno nebylo. V závěru hodin někdy vyučující zhodnotil, kterých chyb se žáci během práce dopustili.

Žáci vhodně reagovali na pokyny a sdělení vyučujících. V komunikaci se žáky měli učitelé výrazně dominantní roli. Žáci nebyli vedeni ke vzájemným rozhovorům a spolupráci. Uplatňovala se především individuální práce v aplikaci učiva. Velmi dobrá byla úroveň verbální a neverbální komunikace vyučujících, charakterizované stručným, jasným a srozumitelným vyjadřováním a zároveň taktním vystupováním.

Plánování a příprava, personální a materiální podmínky výuky byly velmi dobré, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

Výuka informatiky měla celkově úroveň průměrnou.

Tělesná výchova

Časová dotace hodin předmětu tělesná výchova je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy jsou specializovány na lední hokej a to od 5. do 9. ročníku. Návaznost výuky je zajištěna rozvržením obsahu učiva v časově tematických plánech. Učební osnovy jsou plněny.

Vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti dané právní normou.

Materiální podmínky jsou nadstandardní. Umožňují všestranný rozvoj a podporují utváření vztahu žáků k pohybu. Kromě prostorné tělocvičny má škola velké hřiště s kvalitním umělým povrchem. Plavecký bazén je permanentně využíván žáky školy. Z hlediska celkové koncepce vzdělávání je plavání zařazeno do výuky od druhého pololetí prvního ročníku do devátého ročníku jako jedna hodina tělesné výchovy týdně. Navíc mají žáci školy možnost docházet do nepovinného plavání. Výuka plavání je plánovaná tak, aby se každý žák naučil bezpečně a stylově plavat. Podmínky pro výuku plavání na škole jsou vynikající. Čistota bazénu i čistota šaten je důsledně sledovaná a vyhodnocovaná. V průběhu sledované výuky (plavání a výuka na školním hřišti) byly dodržovány psychohygienické zásady.

Struktura a organizace hodin umožňovala plnit stanovené cíle. Sledované výukové skupiny tvořili žáci různých ročníků a tříd, hodiny tělesné výchovy měli stanoveny chlapci a děvčata odděleně. Výběr, sled a množství už nacvičených pohybových aktivit umožnil zaměstnat všechny žáky, při nácvičení nových pohybových aktivit byli všichni pravidelně vytíženi. Žáci byli cíleně vedeni i k řízené pohybové činnosti, zadávané úkoly dobře zvládali. Při samostatných cvičeních dodržovali hru fair play. Hospitovaná hodina plavání byla velmi dobře promyšlená. Aktivity na sebe vhodně navazovaly a žákyně motivovaly k velkým výkonům. V průběhu výuky poskytovali vyučující žákům okamžitou zpětnou vazbu a svým přístupem i zaměřením na pozitivní motivaci jim pomáhali překonávat nezdary a podporovali jejich úsilí. Nenásilnou formou byli žáci vedeni k upevňování bezpečnostních a hygienických návyků. Vyučovací čas byl využit převážně efektivně. Žáci se zdravotními problémy měli speciální režim.

Motivace založená na dosažení co nejlepšího výkonu přispívala k soutěživosti a radostnému prožitku. Hodnocení výkonů bylo pozitivně zaměřené. Případný neúspěch byl řešen citlivě. Závěr a zhodnocení hodin provedli učitelé za spoluúčasti žáků.

Komunikace mezi žáky a učiteli byla vstřícná, osobnost žáků byla ze strany vyučujících respektována. Malý počet žáků ve skupinách umožňoval dobrou vzájemnou interakci.

Úroveň výuky tělesné výchovy byla ve všech sledovaných jevech i celkově vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vzhledem k tomu, že byla kvalita výuky ve sledovaných hodinách na prvním stupni velmi dobrá a na druhém stupni výuka tělesné výchovy vynikající, výuka českého jazyka a dějepisu, matematiky a fyziky velmi dobrá a výuka cizích jazyků a informatiky průměrná, byla celkově úroveň vzdělávání velmi dobrá.

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) byla zřízena jako součást základní školy. Její činnost probíhá v osmi odděleních se zapsanými 194 žáky. Oddělení jsou naplněna nejvýše do počtu 25 žáků. Celkový počet zapsaných žáků nepřesahuje povolenou kapacitu (250). Činnost ŠD pokrývá docházku žáků před vyučováním, především zabezpečuje odpolední činnost a organizuje rovněž prázdninový provoz. Zájmové činnosti nabízí žákům z různých oddělení prostřednictvím kroužků vedených vychovatelkami. Jejich převážně sportovní zaměření navazuje na celkovou profilaci školy. Úhrada za ŠD je zabezpečena prostřednictvím složenek hrazených rodiči přímo zřizovateli.

Vychovatelky školní družiny převážně splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti. Dvě dokončují specializační studium příslušného zaměření. Z jejich práce vyplývala spousta pozitiv, jako například pěkný vztah k dětem, ochota jim naslouchat, pochopit a vcítit se do jejich problémů, schopnost žáky zaujmout, podnítit pro realizované činnosti, odhadnout únosnou míru spontánních aktivit a přiměřeně je usměrňovat.

Školní družina využívá pro své činnosti jednak vlastní prostory a jednak prostory společné se základní školou. K vlastním prostorám patří samostatný vchod, sociální zařízení, dva kabinety a čtyři herny svou výzdobou tematicky zaměřené (ZOO, Pohádka, Louka, Moře). Přístupová chodba je vybavena zařízením pro stolní tenis. Ke společným prostorám patří čtyři kmenové učebny, školní knihovna, hřiště, tělocvična a školní bazén. Vlastní herny a školní družinou využívané kmenové třídy jsou vysoce estetické, motivující a funkčně vybavené. Jejich vhodné členění umožňuje plně realizovat poslání i plánovanou činnost. Školní družina je přiměřeně vybavená audiovizuální technikou, hrami, ostatními manuálními pomůckami a koberci. Upravený starší nábytek a barevně tematické odlišení jednotlivých heren působí vysoce esteticky. Herny jsou pro zpestření činnosti žáků příležitostně využívány střídáním jednotlivých oddělení. Pro výzdobu jsou využívány převážně výsledky tvořivosti dětí.

Základní bezpečnostní pravidla jsou stanovena v souladu s platnou legislativou. V přehledech výchovně vzdělávací práce je ve všech odděleních zapsáno poučení žáků. Bezpečnost žáků je zajištěna správnou organizací školní družiny i dodržováním vnitřních norem a předpisů. Jsou respektovány zásady psychohygieny, ke kterým přispívá estetické prostředí, vyvážený režim dne, dodržování pitného režimu, variabilita činností žáků podle jejich momentálních dispozic, dostatečný pobyt venku i sledování všestranného rozvoje žáků.

V koncepčních záměrech školy jsou stanoveny mimo jiné cíle a prostředky realizace práce školní družiny. Výsledky práce školní družiny jsou vedením školy pozitivně hodnoceny. Vedoucí vychovatelka vypracovává na základě analýzy uplynulého školního roku plán výchovně vzdělávací činnosti, který vymezuje hlavní úkoly v oblasti polytechnické, tělesné, ekologické, estetické a rodičovské výchovy. Zahnuje oblast veřejně prospěšných činností,

protidrogové prevence a multikulturní výchovy. Uvádí vhodné prostředky, kterými bude realizován. V plánu nebylo dostatečně pamatováno na prohloubení individuálního přístupu k problémovým dětem, na rozvíjení talentů a na užší spolupráci v této oblasti s vedením školy, výchovnou poradkyní a třídními učiteli, rodiči a mimoškolními institucemi. O rámcové spolupráci ŠD se základní školou svědčí účast vychovatelů na pravidelných pedagogických radách. Plán je doplněn přehledem zájmových útvarů, materiálně technickým vybavením, přidělením mimořádných úkolů vychovatelkám, přehledem rozmístění oddělení a rozpisem přímé výchovné činnosti vychovatelů. Režim ŠD byl projednán se zřizovatelem a ratifikován ředitelem školy. Pro užívané prostory ŠD slouží řady heren. Na základě ročního plánu vypracovávají vychovatelky časově tematické plány pro svá oddělení. Roční plán je konkretizován ve variabilním měsíčním plánování a jeho plnění průběžně kontrolováno. Organizační zabezpečení činnosti školní družiny stanovuje její vnitřní řád. Je vytvořen účinný informační systém mezi zaměstnanci i ve vztahu k rodičům. Vedoucí vychovatelka poskytuje spolupracovnícím odbornou i metodickou pomoc. Jsou vytvářeny podmínky pro další vzdělávání, které zaměstnankyně školní družiny akceptují. Systém vnitřní kontroly zahrnuje činnost školního klubu, je zajištěna zástupkyní ředitele pro první stupeň základní školy. Na základě hospitací jsou přijímána opatření k odstranění nedostatků. Povinná dokumentace je vedena svědomitě, v úplnosti a na předepsaných formulářích.

Náplň školní družiny se řídí zásadami pedagogiky volného času. Zvolené metody i vlastní zajímavé pohádkové prostředí podporuje rozvoj fantazie, tvořivosti, aktivity a seberealizace i potřebu verbálního kontaktu žáků. Žáci se do činností rádi zapojovali, reagovali spontánně, byly rozvíjeny jejich komunikativní, pohybové i motorické dovednosti. Výchova, vzdělávání, rekreace i sociální posláním je zajištěna formou činností rozdělených podle svého zaměření na odpočinkové, rekreační, zájmové, sebeobslužné a přípravu na vyučování. Při hospitacích v jednotlivých odděleních se většinou uvedené činnosti vzájemně prolínaly. Bezprostředně po skončení vyučování převažoval většinou pasivní i aktivní odpočinek realizovaný pohybovými nebo manuálními činnostmi, případně spojený s pobytem venku. Příprava na vyučování je zajištěna se souhlasem rodičů v jednotlivých odděleních individuálně. Převážně však probíhá procvičování a doplňování učiva formou didaktických her a při praktických činnostech jako jsou vycházky, poslechové činnosti a práce s knihou. Školní družina disponuje školní knihovnou umístěnou v jejích prostorách a aktivně ji využívá. Kromě zájmových činností nabízí ŠD žákům i jejich rodičům četné mimoškolní aktivity (společenské, kulturní i sportovní) jak v průběhu školního roku, tak o prázdninách. Z přehledu zájmových činností však vyplývá, že se dosud méně daří prohlubovat spolupráci s veřejností (rodiči), kteří by se aktivně podíleli na vedení některých z nich a tím nejen rozšířili, ale i zpestřili jejich nabídku. Z projevů a chování žáků bylo zřejmé, že zásady osobní hygieny, vhodného oblékání, slušného a kamarádského chování i péče o prostředí, ve kterém tráví volný čas, dodržují. Žáci v rámci rozličných činností soutěžili, projevovali se sebevědomě, dokázali hodnotit sebe samé i spolužáky a využívali k sebeuplatnění pozitivního komunikačního prostředí. V důsledku uvedených převážně pozitivních zjištění je práce školní družiny činnorodá a nevytváří tak podmínky pro sociálně patologické projevy žáků.

Personální podmínky mají velmi dobrou úroveň. Členitost, rozmanitost, vybavení i podnětnost prostředí, které školní družina využívá, vzhledem k jeho rozsahu, rozmanitosti, vybavení i podnětnosti je na vynikající úrovni. Rovněž psychohygienické podmínky měly vynikající úroveň. Organizace školní družiny probíhá v souladu s platnou legislativou a má velmi dobrou úroveň. Zařazování i průběh odpočinkových a rekreačních činností měly vynikající úroveň. Současná úroveň zájmových činností školní družiny je průměrná. Přípravu na vyučování školní družina realizuje v souladu s platnou legislativou.

Celkově má kvalita činnosti školní družiny velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Dlouhodobé koncepční záměry zpracované ve strategickém plánu školy (koncepti) vychází z kvalitní podrobné analýzy činnosti školy v předcházejících letech, prostředí školy a ze zvyšujícího se zájmu rodičů o umístění dětí do profilující se školy se zaměřením na širší a kvalitní výuku tělesné výchovy. Výstižně jsou vyhodnoceny silné a slabé stránky a sociální klima školy. Jasně stanovené priority se týkají především oblasti výchovné a vzdělávací, dále pak prostředí školy, organizace školy, péče o žáky, spolupráce s výchovnými činiteli, péče o pracovníky školy a oblasti materiálně technického zabezpečení provozu školy. Přijaté koncepti odpovídají hlavní směry působení školy a její zaměření na všechny oblasti činnosti školy rozpracované v celoročním plánu práce, jehož součástí jsou měsíční plány s termíny a zodpovědností zaměstnanců za splnění úkolů. Na vytváření dokumentů týkajících se plánování se podílí zaměstnanci školy prostřednictvím předmětových komisí, metodického sdružení a pedagogických rad, kdy vedení školy využívá podněty a připomínky zaměstnanců k doplnění analýz a formulaci cílů. Plánování je systematické, postihující všechny důležité oblasti práce školy. Koncepční záměry byly projednány se všemi zaměstnanci, rodiči i zřizovatelem a jsou jimi podporovány. Systém učebních plánů, který je zpracován tak, aby co nejvíce vyhovoval potřebám a zájmům žáků, je vhodně doplněn nejen nabídkou volitelných a nepovinných předmětů zaměřených především na informatiku, cizí jazyky a sportovní výchovu, ale i rozmanitou činností zájmových útvarů organizovaných jak základní školou, tak i školní družinou.

Organizace spolu s plánováním vytváří harmonický celek a pokrývá všechny činnosti školy včetně jejich součástí. Je podložena organizačním řádem doplněným přehledným schématem celkové organizační struktury i jinými vnitřními normami a směrnicemi. Řád předně definuje systém umožňující operativní řízení. Kompetence zaměstnanců jsou stanoveny v jejich pracovních náplních. Koordinace činnosti školy i jejích součástí je zajištěna prostřednictvím operativních porad a pravidelných pedagogických rad. Zápisy z nich obsahují kontrolu plnění předchozích úkolů, zabývají se dosahovanými výsledky žáků ve výchově a vzdělávání i další pedagogickou problematikou. Jsou ukončeny shrnutím úkolů a povinností. Organizace školy je dále stanovena vnitřním řádem a rozvrhem hodin, který v době inspekce nebyl plně v souladu s vyhláškou o základní škole. Délka vyučování ve dvou dnech a ve dvou třídách překračovala 17 hodin. Zjištěný nedostatek byl vedením školy neprodleně odstraněn úpravou přestávek. Rozvrh vychází z učebního plánu, splňuje psychohygienické požadavky a je zveřejněn. Řád školy není přesně strukturován podle vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, ale svým obsahem jí odpovídá. Skupiny pro výuku cizích jazyků, které jsou v jednotlivých ročnících vytvořeny, jsou příliš početné. Především ve většině skupin s výukou anglického jazyka přesahují počty žáků 20. V těchto skupinách jsou navíc integrováni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Všechny tyto skutečnosti nepříznivě ovlivňují plynulost průběhu výuky a její efektivitu. Klasifikace školy je podrobně upravena vnitřní směrnicí. V době inspekce nebyly shledány nedostatky ve vedení povinné dokumentace školy. Informační systém funguje pružně. Rodiče jsou informováni o činnosti školy a výsledcích výchovy a vzdělávání svých dětí standardními postupy. Důležité informace jsou zveřejňovány. Vyčerpávající souhrn informací o škole poskytuje výroční zpráva. Škola nad rámec svých povinností stanovených učebními dokumenty organizuje celou řadu dalších aktivit. Zabezpečuje rozšířenou výuku tělesné výchovy v 5. - 9. ročníku se zaměřením na lední hokej. Dále zajišťuje pro vysoký počet žáků celkem 19 tříd školu v přírodě. O všestranný rozvoj žáků a podchycování talentů pečuje prostřednictvím rozmanité nabídky volitelných a nepovinných předmětů i širokou škálou zájmových kroužků v počtu 20. Umožňuje žákům jejich vyžití ve zřízeném hokejovém klubu, plaveckém oddíle, taneční škole, skautském oddíle, atletická akademii a soukromá jazykové škole. Škola dále organizuje

výběrové zájezdy žáků do zahraničí. Tím se prezentuje na veřejnosti stejně tak jako v tuzemsku úspěšnou účastí žáků v soutěžích a olympiádách. Spolupracuje s dalšími partnery (CVC, DDM, Městská knihovna), institucemi zabezpečujícími protidrogovou prevenci, sportovními asociacemi, firmami zabývajícími se výpočetní technikou, tělovýchovnými, ekologickými a kulturními institucemi i městskou policií. Výrazně se podílí na životě městské části organizováním sportovních a kulturních akcí a ukázkami výsledků žákovských prací. Pro žáky jiných škol zabezpečovala výcvik bruslení. Mnozí učitelé jsou členy metodických kabinetů při odboru školství MMB a spolu se žáky se zapojují do rozvojových programů např.: „Zdravá škola“ a „Kouření a já.“ Škola má velmi dobře promyšlenou strategii vzdělávání a podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Daří se ji realizovat především v hodinách, které jsou přímo zaměřeny na speciální reedukaci. V běžných hodinách s integrovanými žáky je uplatňována speciální péče a podpora především snížením požadavků na kvantitu písemné práce nebo zadáváním diferencovaných úkolů. Byla sledována pouze v některých hospitovaných hodinách. Organizace a systém výuky v hodinách speciálního českého jazyka umožňuje cílenou systematickou individuální podporu žáků zaměřenou na rozvoj jejich oslabených schopností. Do tohoto systému jsou zapojeni všichni žáci prvního stupně, u kterých byla odborníky diagnostikována specifická vývojová porucha učení. S integrovanými žáky navíc pracují vyučující i individuálně v souladu s jejich potřebami a doporučením odborníků z pedagogicko-psychologické poradny. Škola má jednu specializovanou třídu pro žáky se specifickými vývojovými poruchami chování a 15 integrovaných žáků se stejným typem speciálních vzdělávacích potřeb. Žáci prvního stupně s poruchami řeči mohou navštěvovat logopedii, která je zajišťována odborně speciální pedagožkou školy. Materiální i personální podmínky pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole velmi dobré.

K vedení zaměstnanců má ředitel školy vytvořen kvalitní systém prostředků operativního řízení. Pružné a účinné vedení zaměstnanců zakládá především na osobních rozhovorech s jednotlivci nebo na jednáních aktuálních operativních porad. Pedagogických rad využívá především k řízení pedagogických pracovníků a záležitostí, týkajících se výchovně vzdělávacího procesu. Pravidelné týdenní porady vedení školy za účasti vybraných pracovníků slouží k analýzám činnosti školy a sestavení plánu na příští týden. Ředitel školy jedenkrát za měsíc organizuje porady buď společné pro všechny zaměstnance nebo diferencované pro skupiny zaměstnanců, kterých se týká plánované projednávání určité problematiky. V operativním řízení vychází jednak z plánů práce, dále pak ze závěrů kontrolní činnosti členů vedoucích pracovníků školy. Příhodné podmínky, které ředitel vytváří pro seberealizaci zaměstnanců, se projevují například v bohaté a různorodé činnosti zájmových kroužků a v dalších školních i mimoškolních aktivitách v průběhu celého školního roku. Ředitel podporuje a umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Zaměření vzdělávání souvisí především s uplatňováním netradičních způsobů výuky, rozvojem sportovních aktivit, výukou českého jazyka i cizích jazyků a zdravého životního stylu a komunikace. Začínajícím učitelům je zajišťována odborná a metodická pomoc. Školou vypracovaná a pro zaměstnance zveřejněná kritéria pro poskytování osobních příplatků a mimořádných odměn, která umožňují jejich diferenciaci. Vedení školy kromě finančního ohodnocení aktivních zaměstnanců využívá i účinné formy ocenění morálního.

Kontrola práce zaměstnanců je systematicky plánována. Řídí se celoročním plánem kontrolní činnosti, který pokrývá všechny oblasti důležité pro efektivní práci školy, který je funkčním pracovním dokumentem ředitele školy. Stanovuje termíny kontroly do jednotlivých měsíců školního roku a konkrétní odpovědnost za její provedení. Kvalita výuky je ověřována formou hospitační činnosti, kterou realizuje ředitel školy a obě zástupkyně podle plánu hospitací. Potřebná pozornost je věnována kontrole vzdělávacích výsledků a to formou vstupních prověrek v 6. ročníku, ředitelskými prověrkami a srovnávacími testy. Dosahovanou úroveň

vzdělávacích výsledků v předmětech český jazyk a matematika v 5. a 9. ročníku vedení školy zjišťuje formou komerčních testů. Přestože se jedná o finančně náročnou záležitost, testování se uskutečňuje každoročně. Kontrolní činnost vedení školy se dále zaměřuje i na úroveň vedení pedagogické dokumentace, plnění ustanovení vnitřního řádu školy, pracovního plánu školy, plnění základních povinností pedagogických i správních zaměstnanců, ale také i na spokojenost s činností školy. Zjištění při kontrolní činnosti jsou projednávána bezprostředně s konkrétními pracovníky a v případě potřeby jsou vyvozovány závěry a přijímána opatření. V obecné poloze jsou se zjištěními seznamováni pracovníci školy na pracovních poradách.

Plánování má vynikající úroveň. Organizování má i přes zjištěné nedostatky vzhledem k rozsahu činností, které škola ve prospěch žáků zabezpečuje, úroveň vynikající. Vedení a motivování pracovníků i kontrolní činnost vedoucích zaměstnanců mají také vynikající úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V základní škole jsou vytvářeny vynikající podmínky pro kvalitní poskytování základního vzdělání.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V roce 2000 škola obdržela ze státního rozpočtu (dále jen SR) příspěvek na provoz, který činil 58,59% celkových neinvestičních výdajů (dále NIV). Závazný ukazatel NIV byl překročen o 0,11%. Z rozboru údajů z rozpisu rozpočtu a skutečných neinvestičních výdajů dle výkazu zisku a ztrát a zkrácené hlavní knihy k datu 31.12.2000 (viz tabulka) vyplývá, že rozpočet byl překročen v ukazateli povinné pojištění a ostatní neinvestiční výdaje (dále ONIV). Překročení bylo uhrazeno z mimorozpočtových zdrojů.

Porovnání rozpisu rozpočtu a neinvestičních výdajů dle výkazu zisku a ztrát a zkrácené hlavní knihy k 31.12.2000

<i>ukazatel</i>	<i>rozpočet</i>	<i>skutečnost v tis. Kč</i>		
	<i>v tis. Kč</i>	<i>NIV-hrazeno z příspěvku</i>	<i>rozdíl</i>	<i>NIV-celkem</i>
Mzdy celkem	9 663	9 663	-	9 764
Povinné pojištění	3 382	3 384	2	3 419
Příděl do FKSP	194	194	-	197
ONIV	340	353	13	9 793
CELKEM	13 579	13 594	15	23 173

Hospodaření za účetní období 2000 bylo ukončeno kladným hospodářským výsledkem – ziskem, kterého bylo dosaženo úsporami ONIV poskytnutých zřizovatelem a vedlejší hospodářskou činností.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

<i>položka</i>		<i>limit</i>	<i>skutečnost</i>	<i>rozdíl</i>
Limit mzdových prostředků celkem		9.663	9.663	0
z toho	Limit prostředků na platy	9.655	9.655	0
	Limit prostředků na osobní výdaje	8	8	0
Počet zaměstnanců celkem		72,12	69,15	-2,97
z toho	Počet zaměstnanců-pedagogové	50,20	48,54	-1,66
	Počet zaměstnanců – ostatní	21,92	20,61	-1,31

Všechny závazné ukazatele mzdové regulace byly v kontrolovaném období na základní škole dodrženy.

Kontrolou zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů prošlo 20 zaměstnanců. Zařazení bylo ve všech případech provedeno správně.

Čerpání nadtarifních složek platu – rozdělení mezi osobní příplatky a odměny bylo v poměru 82% a 18%.

Podmínky pro stanovení a vyplácení nadtarifních složek platu jsou stanoveny vnitřním platovým předpisem.

Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že výše a způsob vyplácení osobních příplatků a odměn je v souladu s platnými právními předpisy.

Kontrolou hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb (FKSP) bylo zjištěno, že ve sledovaném období byl fond tvořen základním přidělem v nesprávné výši, čímž došlo k porušení platné vyhlášky o fondu kulturních a sociálních potřeb. Namátkovou kontrolou čerpání fondu nebylo zjištěno porušení zmíněné vyhlášky.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Škola v roce 2000 hospodařila s příspěvkem ze státního rozpočtu na ONIV, který tvořil 3,47% ze skutečně vynaložených ONIV. Porovnáním údajů z rozpisu rozpočtu a z výpisu zkrácené hlavní knihy bylo zjištěno, že rozpis rozpočtu byl dodržen v ukazateli spotřeba materiálu – ochranné pomůcky, v ukazateli učebnice a školní potřeby byl překročen a ukazateli služby – školení a vzdělávání rozpočet nebyl dočerpán. Prostředky státního rozpočtu byly také čerpány jako ostatní materiál na nákladovém účtu, ke kterému není rozpočtem stanovený ukazatel. Státním rozpočtem stanovená částka ONIV byla překročena o 3,82%. Překročení bylo uhrazeno z mimorozpočtových zdrojů.

Prostředky SR vynaložené za učebnice a školní potřeby tvořily 59% ONIV (SR) a 205,-- Kč v přepočtu na jednoho žáka. Prostředky SR vyčerpané za knihy a učební pomůcky tvořily 27,6% ONIV(SR) a 96,-- Kč v přepočtu na jednoho žáka. Na vzdělávání zaměstnanců bylo vydáno z prostředků SR 6,8% ONIV (SR) a v přepočtu na jednoho žáka byla vydána částka 23,--Kč.

Namátkovou kontrolou účetních dokladů, kterými bylo doloženo čerpání prostředků státního rozpočtu určených na ONIV, nebylo zjištěno neefektivní hospodaření s těmito prostředky. Osobní ochranné pracovní pomůcky byly nakoupeny a poskytnuty v souladu se zákonnými normami a vnitřní organizační směrnici.

Nakoupené učební pomůcky jsou podchyceny v evidenci majetku vedené v inventárních knihách. Bylo ověřeno, že majetek školy byl inventarizován v souladu s platnou zákonnou normou.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

V roce 2000 škola neobdržela ze státního rozpočtu žádnou účelovou dotaci.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

V roce 2000 nebyly škole poskytnuty ze státního rozpočtu žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy byla zpracována a projednána v souladu se zákonem.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

U kontrolovaných oblastí nebylo zjištěno nehospodárné nebo neefektivní čerpání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, pouze u hospodaření s FKSP bylo zjištěno porušení příslušné vyhlášky v souvislosti s tvorbou tohoto fondu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

Školní kuchyně a školní jídelna jsou součástí základní školy a jsou umístěny v oddělené části školní budovy. Školní kuchyně nabízí strávníkům dvě jídla denně, doplňkový prodej ani pitný režim nezajišťuje. Ve školní kuchyni proběhla během prázdnin rekonstrukce, bylo nově pořízeno veškeré zařízení kuchyně. Uskutečnila se i obnova celkového vybavení. Bylo doplněno vybavení skladů potravin a jeho uspořádání. Školní jídelna je prostorná, světlá, čistá, s kapacitou 174 míst. Hladina hluku je snížena na nejmenší míru. Kultura stolování je velmi dobrá. Ve školní jídelně se stravují žáci a učitelé základní školy, žáci a učitelé EKO gymnázia, které má část prostorů ZŠ pronajatou. Školní jídelna vaří i pro cizí strávníky. Ti mají vyhrazenou dobu výdeje obědů. Organizace výdeje jídel a dozorů je vzhledem k počtu strávníků velmi dobře promyšlená. Spolupráce vedení školy a vedení školní jídelny je funkční.

Činnost školní kuchyně a školní jídelny je hodnocena jako velmi dobrá.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje ve škole výchovná poradkyně, kterou je učitelka druhého stupně základní školy. Pro tutu práci nesplňuje předpoklad absolvování kvalifikačního studia, ale jistou odbornost získala absolvováním specializačního kurzu pro výchovné poradce v pedagogicko-psychologické poradně. Její činnost je zaměřena na podporu žáků problémových v chování i v učení. Vede centrální evidenci žáků integrovaných a zajišťuje spolupráci s odbornými pracovišti. Konkrétní práci s integrovanými žáky si však zajišťuje každý vyučující sám podle potřeb žáka a rozvrhu hodin. Koordinace této podpory není plně zřetelná, ale učitelé mají možnost individuálně konzultovat se speciálními pedagogy, kteří na škole učí. Všichni také prošli školením cíleným na tuto problematiku, vedení školy jej zajistilo prostřednictvím pedagogicko-psychologické poradny.

Výchovná poradkyně poskytuje také pomoc žákům a jejich rodičům v profesní orientaci a sleduje i úspěšnost absolventů školy na školách středních. Velkou pozornost věnuje analýze problematiky těchto oblastí za školní rok, na jejím základě pak zpracovává další záměry nového ročního plánu. Spoluprací s orgány péče o dítě a s policií sleduje snížení záškoláctví a předcházení kriminality žáků školy. Výchovných komisí se mimo rodiče účastní i samotní

žáci, aby byla posílena jejich zodpovědnost za vlastní chování.

Výchovné poradenství na škole má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol (změna s účinností od 1. 3.2000) čj. BM 004/298
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, evidence žáků školy, záznamy o volitelných a nepovinných předmětech a zájmových útvarech
- Řád školy
- Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Záznamy z pedagogických rad
- Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky
- Protokoly o komisionálních zkouškách
- Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením
- Kniha úrazů
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 ze dne 12.1.2001
- Organizační směrnice – ekonomický úsek ze dne 1.1. 2000 a platná pro rok 2000
- Účtový rozvrh pro rok 2000
- Kolektivní smlouva na rok 2000/2001
- Konečný rozpočet r. 2000, Limit prostředků na platy ze dne 13.11.2000
- Výkaz zisku a ztrát sestavený ke dni 31.12.2000 – Výsledovka Úč ROPO 4-02
- Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací sestavená ke dni 31.12.2000 – Rozvaha Úč ROPO 3-02
- Výpis zkrácené hlavní knihy ze dne 12.1.2000
- Inventurní knihy a inventurní soupisy
- Pokladní doklady vystavené za měsíce duben a říjen roku 2000, přijaté faktury za období duben a květen roku 2000
- Peněžní deník, kniha cenin
- Rozvaha na školní rok 2000/2001
- Výkaz P1-04 za 1.- 4. čtvrtletí 2000
- Rekapitulace mezd za 1-12/2000
- Osobní spisy všech pedagogických zaměstnanců ZŠ
- Osobní spisy nepedagogických zaměstnanců ZŠ v počtu 10
- Vnitřní platový předpis z 1.1.1994
- Příloha č. 1 Vnitřního platového předpisu
- Zvláštní příloha vnitřního platového předpisu z 10.2.1998
- Limit prostředků na platy z 13.11.2000
- Dohody o provedení práce uzavřené v r. 2000 v počtu 6
- Protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- Tématické a časové plány hospitovaných vyučovacích předmětů
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001

- Výkaz škol V3 - 01 o základní škole pro škol. rok 2001/2002
- Strategický plán školy (konceptce)
- Zřizovací listina ze dne 30. 12. 2000 a ze dne 16.1.2001 čj. 7185/2000
- Plán práce na školní rok 2001/2002
- Měsíční plán práce (září, říjen 2001)
- Učební plány vzdělávacího programu Základní škola
- Organizační řád
- Provozní řád školy
- Plán kontrolní činnosti na školní rok 2001/2002
- Hospitační záznam ředitele školy
- Minimální preventivní protidrogový program
- Vzorek žákovských knížek a písemností žáků
- Dotazníky pro rodiče
- Dokumentace související se zařazením cizince
- Dokumentace spojená s odkladem školní docházky
- Dokumentace výchovného poradce
- Protokoly o výchovných komisích
- Dokumentace integrovaných žáků
- Dokumentace žáků specializované třídy
- Individuální vzdělávací plány
- Dělbá práce ve vedení školy (vnitřní směrnice)
- Pracovní náplně zaměstnanců
- Organizace školního roku 2001/2002
- Adresný a termínovaný přehled úkolů ve školním roce 2001/2002
- Úkoly pedagogického sboru a pověření učitelů činnostmi nad rámec jejich pedagogických povinností
- Plán pedagogických rad
- Organizace hodin a přestávek
- Režim školní družiny
- Provozní řád školní jídelny
- Přehled zájmových kroužků, volitelných a nepovinných předmětů ve školním roce 2001/2002
- Řády odborných učeben
- Informační systém školy
- Informace dle zákona 106/1999 Sb.
- Plán výchovně vzdělávací činnosti školní družiny v roce 2001/2002
- Přehled zájmových útvarů školní družiny v roce 2001/2002
- Přehled materiálně technického vybavení školní družiny
- Přidělení mimořádných úkolů vychovatelkám
- Přehled rozdělení oddělení školní družiny v roce 2001/2002

- Přímá výchovná činnost vychovatelů školní družiny v roce 2001/2002
- Vnitřní řady jednotlivých oddělení školní družiny v roce 2001/2002
- Časově tematické plány školní družiny v roce 2001/2002
- Vnitřní řád školní družiny
- Zápisové lístky školní družiny v roce 2001/2002
- Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny v roce 2001/2002
- Docházkové sešity ve školním roce 2001/2002

ZÁVĚR

Škola vynikajícím způsobem zabezpečuje podmínky pro činnost všech součástí školy. To se kladně projevuje ve velmi dobré úrovni výchovně vzdělávací činnosti jak základní školy, tak i jejího výchovného poradenství a dalších součástí a to školní družiny a školní jídelny. Od předchozí inspekce provedené Českou školní inspekcí dne 1.11.1996, která byla zaměřena na úroveň řízení školy, došlo ke zvýšení úrovně vytváření podmínek pro výchovně vzdělávací činnost školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka, v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška, v. r.
Člen týmu	Mgr. Eva Šefránková	Eva Šefránková, v. r.
Člen týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková, v. r.
Člen týmu	Mgr. Věra Vojtová	Věra Vojtová, v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Věra Gazárková, Helena Svobodová

V Brně dne 20. listopadu 2001

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30.11.2001

Razítko

Ředitel(ka) školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Strnad, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJK, Brno	20.12.2001	122752/2001
SmB, Dominikánské nám. 1, Brno	20.12.2001	122753/2001
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.